

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر
فصلنامه علمی-پژوهشی فضای جغرافیایی

سال پانزدهم، شماره ۴۹
بهار ۱۳۹۴، صفحات ۱۷-۱

محمد محسن رضوی^۱
مهدی کاظمی بی نیاز^۲
امیر اسدی^۳
محمد اجزاء شکوهی^۴

ارزیابی فضای سبز شهری و مکان‌یابی آن با استفاده از روش‌های تصمیم‌گیری چند معیاره فازی (مطالعه موردی منطقه سه شهرداری مشهد)

تاریخ دریافت: ۹۰/۰۷/۳۰

تاریخ پذیرش: ۹۱/۰۷/۱۶

چکیده

پارک‌های شهری از مهم‌ترین کاربری‌های شهری می‌باشند و وضعیت توزیع آن‌ها در سطح شهرها از اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد. منطقه سه شهرداری مشهد به لحاظ توزیع فضای سبز شهری از وضعیت مناسبی برخوردار نمی‌باشد به طوری که سرانه فضای سبز موجود برای هر نفر برابر ۱/۵۲ مترمربع است که این فاصله زیادی با استانداردهای محیط‌زیست سازمان ملل متحد دارد، هم‌چنین این منطقه در مقایسه با شهر مشهد (با سرانه ۹/۸ مترمربع) نسبت کم‌تری را نشان می‌دهد؛ این در حالی است که منطقه مورد مطالعه به لحاظ جمعیتی یکی از پرتراکم‌ترین مناطق شهر مشهد

^۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه فردوسی مشهد.

^۲ - دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه فردوسی مشهد.

^۳ - دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه فردوسی مشهد.

^۴ - استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه فردوسی مشهد.

می‌باشد. هدف از این پژوهش تعیین مکان بهینه برای احداث پارک‌های شهری جهت کاهش کمبودهای موجود در منطقه می‌باشد. برای دستیابی به هدف مورد نظر باید زمین‌های منطقه بر اساس معیارهایی از جمله وجود زمین‌های بایر، میزان فاصله از مراکز آموزشی و فرهنگی، تراکم جمعیت، دسترسی به تأسیسات شهری و شبکه ارتباطی شهر و میزان فاصله از پارک‌ها و فضای سبز موجود ارزش‌گذاری گردد، سپس با استفاده از منطق فازی در محیط نرم‌افزار ArcGIS لایه‌های مورد نیاز فازی سازی شد در ادامه هر یک از لایه‌های فازی شده با یکدیگر تلفیق شد. نتایج حاصل از تلفیق لایه‌های اطلاعاتی زمین‌های منطقه را برای انتخاب مکان‌های مناسب برای فضای سبز اولویت‌بندی شد. در نهایت زمین‌های اولویت‌بندی شده را با نقشه کاربری اراضی مورد ارزیابی قرار گرفت که با کاربری موجود در سطح منطقه هم‌خوانی داشت.

کلید واژه‌ها: پارک شهری، سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی، شهر مشهد، فضای سبز شهری، مکان‌یابی، منطق فازی.